

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/442/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314226793
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2314226793.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŤOVECKOU, v právnej veci žalobkyne: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Dunajská Streda 27.9.2012 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú k náhrade škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 275,- eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti na súd. Žalobkyňa vyvinula enormné úsilie, aby docielila vecný posun v exekučnom konaní. Exekučný súd postupoval nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k rozhodnutiu o vydanie poverenia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. V tejto súvislosti vznikla žalobkyňi majetková škoda predstavujúca vynaložené náklady v celkovej sume 125,- eur (70,- eur ako náklady na správu pohľadávky, 40,- eur ako náklady na udržiavanie a správu informačného systému, 15,- eur ako výdavky na administratívne spracovanie textov urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje). Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy poukázala na článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu (to je rozhodnutiu v zákonnej lehote) mohla žalobkyňa uskutočniť rad krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jej pohľadávky voči povinnej. Má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Neskorým vydaním rozhodnutia došlo k následným rizikám: a/ riziko zániku povinného, b/ zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, c/ insolvenca povinného. Dodala, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Nemajetkovú ujmu žalobkyňa vypočítala alikvotným pomerom 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Žalobkyňa vo svojom návrhu súčasne vznesla námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Dunajská Streda.

K návrhu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá okrem iného poukázala na nejasný titul nároku na náhradu škody, nakoľko z návrhu nie je zrejmé, či sa namieta nesprávny úradný postup v podobe

prieťahov v konaní alebo sa nároku domáha z dôvodu nezákonného konania. Poukázala na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, lebo túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Považoval návrh za podaný predčasne, keďže v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. od doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neuplynulo 6 mesiacov. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 16/02, v ktorom ústavný súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Žalobkyňa podľa názoru žalovanej nepreukázala podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. Rovnako žalovaná namietala aj vyčíslenie materiálnej škody s odôvodnením, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové. V konaní je potrebné preukázať skutočnú škodu listinnými dôkazmi. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, ale podlieha podrobnému skúmaniu, keďže prieťahy v konaní môže posudzovať len ústavný súd. Ďalej vzniesla námietku premlčania. Navrhla žalobu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Dunajská Streda sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta (rozhodnutie je založené v pôvodne vedenom spise, kde bolo na spoločné konanie zlúčených niekoľko vecí a následne po rozhodnutí Krajského súdu boli tieto veci vylúčené na samostatné konanie).

Súd vo veci konal a rozhodol postupom podľa § 115a ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi /návrh, vyjadrenie žalovanej, podstatný obsah spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 5Er/1122/2009, ako i ostatným obsahom spisu/. Súd z vlastnej činnosti zistil, že žalobkyňa na Okresnom súde Piešťany do Spr 284/2014 doložila znalecký posudok Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, ktorý má preukazovať výšku vzniknutej škody, rovnaký posudok založila aj v spisoch vedených a prejednávaných na tunajšom súde, napr. sp. zn. 17C/414/2014, 17C/396/2014, 17C/463/2014 a mnohé ďalšie. Hoci konkrétne v tejto danej veci nebol znalecký posudok doložený priamo do spisu, právny zástupca žalobkyne súdu zaslal list, v ktorom sa naň odvoláva a ktorého originál založil do spisu 15C/37/2013, súd vychádzal aj v danom prípade z tohto posudku (vychádzajúc z jej podania založeného v Spr, ako aj z jej následného podania adresovaného ku všetkým konaniam 17C ako aj ďalších konaniach vedených na tunajšom súde v iných senátoch) - dôkaz bol však pre rozhodnutie súdu za zisteného skutkového a právneho stavu právne irelevantný. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Dňa 27.10.2009 bol u súdneho exekútora spísaný návrh na výkon exekúcie. Dňa 23.11.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému Z.S. (EX 10952/2009), na vymoženie istiny 622,15 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, z 12.8.2009, pod sp. zn. SR 03650/09, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 14.9.2009.

Okresný súd Dunajská Streda dňa 9.3.2010 vydal poverenie pod č.k. 5Er/1122/2009 - 8, č. 5201045299 na vymoženie sumy 126,49 eura s príslušenstvom a trovy konania, t.j. po 3 mesiacoch od podania žiadosti, čo je v rozpore s tvrdením žalobkyne uvádzanom v žalobnom návrhu („Súd rozhodol o tejto žiadosti s omeškaním viac ako 5 mesiacov“).

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:

- žaloby NZP a NP - spolu 30,76 eura,

- žaloby ZE - spolu 31,68 eura.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu žalobkyne súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu („iura novit curia“).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku (§ 16 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 36 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, účinného k 27.10.2009, (1) Exekučné konanie sa začína na návrh.

(2) Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44).

Podľa § 44 ods. 1 až 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, účinného k 27.10.2009, (1) Exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

(2) Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

(3) Ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Z uvedeného je zrejmé, že sám exekútor, ktorého si vybrala žalobkyňa ako oprávnená, nedodrжал zákonom stanovenú lehotu na podanie žiadosti o udelenie poverenia (dňa 27.10.2009 bol u súdneho exekútora spísaný návrh na výkon exekúcie a až dňa 23.11.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia).

Nakoľko žalovaná namietala, že návrh bol podaný predčasne, súd sa najprv vysporiadal s touto námietkou. V danej veci nebolo sporné, že žiadosť o predbežné prejednanie nároku bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená 23.4.2012. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním žaloby (27.9.2012) nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že táto námietka žalovanej nie je vzhľadom na uvedené dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo strany žalovanej uspokojený nebol.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nespĺnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

1/ nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie,

2/ vznik a existencia škody,

3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009.

V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie vydal plne v súlade s ust. §-u 44 ods. 2 veta prvá a tretia EP, pričom zákonná lehota 15 dní na vydanie písomného poverenia exekútora, aby vykonal exekúciu, platí len pre prípady, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Keďže rozpor súd zistil, vydal poverenie len pre časť istiny a to dňa 9.3.2010 (pod č.k. 5Er/1122/2009 - 8), pričom v tomto prípade súd nie je viazaný lehotou 15 dní ako pri vydaní poverenia, keď nie je zistený rozpor exekučného titulu so zákonom. S ohľadom na to potom žalobkyni ani nemohla vzniknúť škoda.

Z obsahu exekučného spisu súd zistil, že Okresný súd Dunajská Streda postupoval plne v súlade so zákonom, sústavne a nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že súd bol nečinný. Sám exekútor nedodrжал lehotu podľa § 44 ods. 1 EP, od podania žiadosti o udelenie poverenia súd konal sústavne.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení (úbytku) existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp., aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné alebo účelné. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve a len týmto postupom; teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobkyne rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jej majetok by sa nezmenšil.

Súd nemal preukázané, že by Okresný súd Dunajská Streda postupoval v rozpore so zákonom a teda žalobkyni nemohla vzniknúť škoda. Súd má za to, že žalobkyňa nepreukázala vznik škody a rovnako nepreukázala príčinnú súvislosť s údajne oneskorenou vydaným rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti súd uvádza, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázané, že práve pre nesprávny úradný postup došlo ku škode, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť. Škodu charakterizuje žalobkyňa len v hypotetickej rovine.

Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na nemajetkovú ujmu uplatnený žalobou v tomto konaní, túto môže súd priznať s ohľadom na § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd má za to, že tak, ako sú v zákone koncipované tieto podmienky, vzťahujú sa skôr na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/. Napriek tomuto však nemajetková ujma sa nepriznáva automaticky len na základe konštatovania nedodržania zákonnej

lehoty. Súd nevidel žiaden dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu sa žalobkyňa snaží predmetnou žalobou eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite.

V tejto súvislosti súd nad rámec prejednávanej veci poukazuje na to, že základom podnikateľskej činnosti žalobkyne je poskytovanie spotrebiteľských úverov a to na základe formulárových zmlúv, všeobecných zmluvných podmienok, ktoré obsahujú celý rad neprijateľných zmluvných podmienok, oslovuje tú najzraniteľnejšiu skupinu obyvateľstva, ktorá nemôže týmto zmluvným podmienkam rozumieť. Z množstva exekučných konaní, ktoré sú vedené na všetkých súdoch Slovenskej republiky je súdu známe, že žalobkyňa využívala práve rozhodcovské doložky a o jej nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov a napriek ich povinnosti tieto skúmať a priznávali žalobkyňi aj také plnenia, ktoré boli nedôvodné pre zjavne neplatné zmluvné podmienky. Je preto zarážajúce, že pri ochrane svojich práv sa striktnie domáha dôsledného dodržiavania zákona, ale vo svojich zmluvných vzťahoch so svojimi klientmi už taká dôsledná nebola. Naopak, jej podnikateľskou činnosťou sa zaoberala aj Európska komisia.

Čo sa týka prietáhov v konaní, otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prietahy v konaní tvrdila žalobkyňa), je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietáhov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu žalobkyňa nepredložila a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolávala.

Takýto výklad vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy (pozn. súdu: jednalo sa najmä o exekúcie z toho istého obdobia ako v danom prípade). Ústavný súd tu teda vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu.

Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. US 57/01, I. US 46/01).

Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75).

Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa v konaní nepreukázala vznik škody a ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, navyše ani nepreukázala nesprávny úradný postup súdu, či nezákonnosť rozhodnutia. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne (v danom prípade neboli), súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Priznanie náhrady škody nie je podmienené úspešnosťou opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktoré sa neskôr stalo nezákonným (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 26.8.2009 sp. zn. 31 Cdo 3489/2007).

Je však nepochybné, že § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje výnimku z obligatórnej povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov podľa osobitného predpisu. Zákonnodarca tým chcel umožniť v prípadoch hodných osobitného zreteľa uplatňovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (pri splnení ostatných predpokladov) aj takým poškodeným, ktorí podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu nesplnili (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.4.2010 sp. zn. 5 Cdo 171/2009).

To, čo treba chápať pod pojmom prípady hodné osobitného zreteľa, je v danom prípade na posúdení súdu. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že žalobkyňa (oprávnená) nepodala v rámci exekučného konania riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia. V konaní nebolo preukázané, že by existovalo rozhodnutie, ktorým bolo toto uznesenie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť. Prípady hodné osobitného zreteľa žalobkyňa ani netvrdila. Pre úplnosť však súd ešte uvádza, že vo všeobecnosti možno ustáliť, že by muselo ísť o prípady, keď nepodanie riadneho opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým alebo právnym stavom, ktorý vylučoval alebo znemožňoval jeho podanie (na strane účastníka: náhla nevyhnutná hospitalizácia, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti, na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal napr. nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku a pod.).

Muselo by ísť ďalej o rozhodnutie, ktoré je zjavne nezákonné, napr. ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci, prekážka res iudicata (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7.10.2008 sp. zn. 13 Co 72/2008), čo žalobkyňa tvrdila.

Súd už len navyše podotýka (vzhľadom na námietky žalobkyne), že:

A/ Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. V danom prípade žalobkyňa právomoc súdu v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta mu, že v rozpore so zákonom preskúmal rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke, na čo nemal právomoc. Namieta tak, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Ide tak o námietku, ktorú žalobkyňa uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti záverov súdu (právneho posúdenia veci), na ktorých záveroch založil svoje rozhodnutie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.2.2012 sp. zn. 4 Cdo 11/2012). V prejednávanej veci je nepochybné, že súd rozhodoval vo veci, ktorá patrí do jeho právomoci.

B/ Prekážka rozsúdenej veci (rei iudicatae) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne

procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému Z.S. na vymoženie istiny s príslušenstvom, na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 5Er/1122/2009, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnení a povinní osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je exekučný súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27.1.2007 sp. zn. 3 Cdo 164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Súd v tejto súvislosti ešte poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2013 sp. zn. 2 Cdo 311/2012, v zmysle ktorého, ak súd prvého stupňa zastaví exekučné konanie uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie, bola tu zachovaná zásada dvojinstančnosti konania a účastníci neboli ukrátení na svojich procesných právach v porovnaní so situáciou, ak by súd postupoval v zmysle ustanovenia § 44 ods. 3, 4 Exekučného poriadku, pretože proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je síce prípustné odvolanie, no proti uzneseniu o následnom zastavení exekučného konania (po právoplatnosti uznesenia, ktorým bola žiadosť zamietnutá), odvolanie prípustné nie je.

Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup súdu ani nezákonné rozhodnutie súdu. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu bolo nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Ďalšími predpokladmi zodpovednosti za škodu sa už preto nezaoberal.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už nezaoberal, hoci súd sa v danom prípade, pokiaľ by došlo k vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, stotožňuje s námietkou žalovanej.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd žalobkyni do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Len pre úplnosť súd uvádza, že žalobkyňa vo svojom žalobnom petite žiadala najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitýmny rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitýmny rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitýmneho rozsudku nevyhoví, nevydáva o tom zvlášť rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej.

Na základe uvedeného súd návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.